

Έθιμα της Λαμπρής στην Κύπρο

Η Λαμπρή είναι η μεγαλύτερη γιορτή της Χριστιανοσύνης, γιατί η Ανάσταση είναι το πιο σημαντικό γεγονός της ζωής του Χριστού.

Ο χριστιανικός κόσμος γιόρταζε και γιορτάζει με ιδιαίτερη λαμπρότητα την Ανάσταση του Κυρίου. Σε πολλά χωριά της Κύπρου διατηρούνται και σήμερα όμορφα έθιμα που δίνουν ιδιαίτερο τόνο στη Λαμπρή.

Για το λόγο αυτό πολλοί κάτοικοι των πόλεων που κατάγονται από χωριά, τις μέρες της Λαμπρής πάνε στα χωριά τους, για να ζήσουν τις συγκινητικές στιγμές που ζωντανεύουν τα έθιμα της Λαμπρής.

Ελάτε να γνωρίσουμε μερικά από τα έθιμα της Λαμπρής.

Το τραγούδι του Λαζάρου

Το Σάββατο του Λαζάρου, πρωί πρωί, μικρές ομάδες παιδιών γυρίζουν τα σπίτια του χωριού και λένε το «Λάζαρο», δηλαδή τραγουδούν το τραγούδι του Λαζάρου:

« Ο Λάζαρος κατήγετο από την Βηθανία και είχε δύο αδελφές, τη Μάρθα και Μαρία...».

Όταν τα παιδιά τελειώσουν το τραγούδι τους οι νοικοκυρές τους δίνουν αυγά, αναράδες ή ακόμα και χρήματα. Σε μερικά χωριά τα παιδιά στολίζονται με γιρλάντες φτιαγμένες από λαζάρους (κίτρινες μαργαρίτες) και κρατούν κλαδιά φοινικιάς.

Κυριακή των Βαΐων ή της Ελιάς - Αγία Εβδομάδα

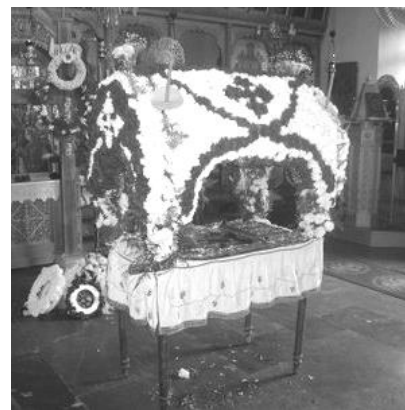
Την Κυριακή της Ελιάς, δηλαδή επτά μέρες πριν από το Πάσχα, οι Χριστιανοί πηγαίνουν στην εκκλησία και παίρνουν κλαδιά ελιάς. Όταν γυρίζουν στο σπίτι φέρνουν μαζί τους μερικά φύλλα ελιάς με τα οποία σχηματίζουν σταυρό ή τα κρεμούν στην εξώπορτα του σπιτιού τους. Τα πιο πολλά κλαδιά ελιάς τα αφήνουν στην εκκλησία μέχρι την Ανάσταση για να αγιαστούν. Μετά παίρνουν την ελιά στο σπίτι όπου κόβουν τα φύλλα και τα φυλάγουν σ' ένα σακούλι. Με αυτά τα φύλλα ελιάς καπνίζουν ολόχρονα για να ευλογεί το σπίτι τους ο καλός Θεός.

Οι Χριστιανοί παίρνουν την ελιά στην εκκλησία σε ανάμνηση της υποδοχής που έκαναν οι Εβραίοι στο Χριστό, όταν αυτός πήγε στα Ιεροσόλυμα. Αυτό έγινε μετά που ο Κύριος ανήστησε το φίλο του Λάζαρο. Οι Εβραίοι τον υποδέχτηκαν κρατώντας κλαδιά ελιάς και φοινικιάς.

Κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας όλοι είμαστε πολύ λυπημένοι για τα πάθη του Χριστού μας. Στις εκκλησίες μας καλύπτουμε όλες τις εικόνες με μαύρα ρούχα(τη Μεγάλη Πέμπτη).

Τη Μεγάλη Παρασκευή στολίζουμε τον επιτάφιο με όμορφα και δροσερά λουλούδια. Το βράδυ γίνεται περιφορά του επιταφίου είτε γύρω από την εκκλησία είτε στους δρόμους.

Σε μερικά χωριά, τη νύχτα της Μ. Παρασκευής, λένε το θρήνο της Παναγίας. Είναι ένα τραγούδι που αναφέρεται στη μεγάλη θλίψη της Παναγίας, για τη σταύρωση τους Γιου της.

Το Αγίο Σάββατο το πρωί ο ιερέας βγαίνει στην ωραία πύλη και ψάλλει « Ανάστα ο Θεός κρίνων την γην», ρίχνοντας παντού μερσίνια. Εκείνη την ώρα όλοι οι χριστιανοί κτυπούμε τους σκάμνους δυνατά για να δείξουμε τη χαρά μας που αναστήθηκε ο Χριστός. Επίσης φεύγουμε όλα τα μαύρα ρούχα από τις εικόνες.

Η Λαμπρατζιά

Ένα έθιμο με το οποίο ενθουσιάζονται τα παιδιά είναι η Λαμπρατζιά. Πολλές μέρες πριν από την Ανάσταση, τα παιδιά κουβαλούν ξύλα για τη λαμπρατζιά. Έτσι κάνουν ένα μεγάλο σωρό και το βράδυ του Μεγάλου Σαββάτου ανάβουν τη λαμπρατζιά και στέκονται τριγύρω.

Όσα παιδιά έχουν «μάρτη» στο χέρι τους τον κόβουν και τον ρίχνουν στη λαμπρατζιά για να καεί. Ο μάρτης είναι βραχιόλι φτιαγμένο με κόκκινη και άσπρη κλωστή. Το δένουν οι μητέρες στα παιδιά τους την πρώτη μέρα του Μάρτη, για να μη μαυρίσουν από τον ήλιο.

Τα κόκκινα αυγά

Τον παλιό καιρό οι γυναίκες έβαφαν τα αυγά κόκκινα με χρώμα που έπαιρναν από διάφορα χόρτα. Σήμερα υπάρχουν στην αγορά λογίων λογίων χρώματα για το βάψιμο των αυγών. Μερικές μητέρες στολίζουν τα αυγά με πολύ γούστο σχεδιάζοντας πάνω διάφορα σχήματα με φύλλα ή λουλούδια.

Οι νέες συνθήκες μας έχουν φέρει και τα σοκολατένια αυγά που αγοράζουμε από τα ζαχαροπλαστεία.

Γυρίζοντας η οικογένεια από τον Καλό Λόγο θα τσουγκρίσει τα αυγά και θα ευχηθεί ο ένας στον άλλο το «Χριστός Ανέστη» και θα φάνε την πατροπαράδοτη φλαούνα.

Οι φλαούνες

Ένα κυπριακό έθιμο που τονίζει ιδιαίτερα τη Λαμπρή και που χωρίς αυτό δε μυρίζει Λαμπρή είναι οι φλαούνες.

Από τα χαράματα του Μεγάλου Σαββάτου οι νοικοκυρές είναι στο πόδι για να ζυμώσουν τις φλαούνες. Θα τις ψήσουν κατά το μεσημέρι και θα μοσχοβολήσει ο τόπος. Περιττό να αναφέρουμε πως δεν επιτρέπεται να δοκιμάσουμε τις φλαούνες,

που είναι τόσο προκλητικές, όταν βγουν από το φούρνο. Για να φάει ένας φλαούνα της Λαμπρής πρέπει να μεταλάβει και να ακούσει και τον Καλό Λόγο.

Το άγιο φως στο σπίτι

Λίγο προτού αρχίσει ο «Καλός Λόγος» ο παπάς βγαίνει στην ωραία Πύλη και λέει «Δεύτε λάβετε φως!» Οι Χριστιανοί ανάβουν τα λαμπριάτικα κεριά τους και όταν τελειώσει ο Καλός Λόγος μεταφέρουν το άγιο φως στο σπίτι με το οποίο ανάβουν τις λάμπες

του σπιτιού.

Άλλοι πάλι κάνουν ένα σταυρό με την αιθάλη (μούζη) που βγάζει το αναμμένο κεριά κάτω από τον παραστατό της πόρτας του σπιτιού τους.

Οι σούσες

Ένα παλιό έθιμο που διατηρείται ακόμα σε μερικές γωνιές της Κύπρου είναι οι σούσες. Σε μερικά σπίτια του χωριού οι νέοι και οι νέες κρεμμάζουν σούσες και τραγουδούν. Πριν από μερικές δεκαετίες οι σούσες ήταν πολύ γνωστές σε όλα τα χωριά της Κύπρου. Εξάλλου τότε ήταν ένα από τα λίγα μέσα ψυχαγωγίας σε μερικά μέρη. Ακούστε ένα σύντομο τραγούδι που τραγουδιέται στις σούσες:

«Στο σπίτι που σουζούμαστιν πέτρα να μην ραϊσει
κι ο νοικοκύρης του σπιτιού χίλια χρόνια να ζήσει».

